

ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)
DOI:10.52058/2708-7530-2022-10(17)

VĚDA A PERSPEKTIVY

No10(17)
2022

Ми з України

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-10\(17\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-10(17))

Věda a perspektivy

№ 10(17) 2022

Praha, České republika
2022

Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 10(17) 2022. str. 176

Zveřejněno rozhodnutím akademické rady Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (zápis č. 20/2022 ze dne 21. října 2022)

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, Česká republika se sídlem V Lázních 688,
Jesenice 252 42
IČO 03562671 Praha, Česká republika
zastoupen Mgr. Markétou Pavlovou

Časopis vychází v rámci práce vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“ a s vědeckou podporou: veřejné organizace „Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration“, veřejné organizace „Association of Scientists of Ukraine“, Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)

Časopis je zařazen do mezinárodní vědeometrické databáze Index Copernicus (IC), mezinárodního vyhledávače Google Scholar a do mezinárodní vědeometrické databáze Research Bible

Šéfredaktor:

**Karel
Nedbálek -
doktor práv,
docent (Zlín,
Česká republika)**

Zástupce

**šéfredaktora:
Markéta Pavlova
- ředitel,**

**Mezinárodní
Ekonomický Institut (Praha,
Česká republika)**

**Dina Dashevskaya -
geolog,
geochemist
Praha, Česká
republika (Jeruzalém, Izrael)**

Členové redakční rady:

Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)

Vladimír Bačíšin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)

Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)

Dina Dashevskaya - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jerusalem, Izrael)

Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)

Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)

Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)

Badri Getchbaya - doktor ekonomie, profesor, docent na Batumi State University. Shota Rustaveli (Gruzie)

Laila Achmetová - doktorka historických věd, profesorka politologie, profesorka UNESCO, mezinárodní žurnalistiky a médií na žurnalistické fakultě Kazašské národní univerzity (KazNU). al-Farabi (Kazachstán)

Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)

Michał Tomasz - doktor věd, docent katedry geografie regionálního rozvoje, University of Gdańsk (Polsko)

Vladislav Fedorenko - doktor práv, profesor, DrHb - doktor habilitace práva (Polská akademie věd), čestný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)

OBSAH

SÉRIE “Veřejné správy”

- Олена Білик, Маріанна Мороз** 7
ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІСТОРИЧНОЮ СПАДЩИНОЮ МІСТ

SÉRIE “Ekonomika”

- Олена Коба** 22
ВПЛИВ ВІЙНИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ
- Вячеслав Мельник, Олег Поліщук** 30
ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

SÉRIE “Pedagogika”

- Halyna Dida, Iryna Turovskaya** 41
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (ICTS) AS A MEANS OF FOSTERING COGNITIVE INTEREST IN MEDICAL COLLEGE STUDENTS
- Yevheniia Protsko** 48
NEW ASPECTS OF DISTANT LEARNING AT A FOREIGN LANGUAGE TEACHER TRAINING UNIVERSITY TODAY
- Svitlana Safarian, Liudmyla Zharikova** 58
TECHNIQUES FOR DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FOREIGN LANGUAGE TEACHERS WITHIN THE IN-SERVICE TEACHER TRAINING SYSTEM

Olesia Skliarenko 68
ASSOCOATIVE EXPERIMENT AS MODERN MEAN OF LINGUISTICS STUDIES

Mariana Tomenchuk 79
CORPUS-BASED STUDY OF IDIOMS WITH ANTHROPONYM COMPONENT

Ірина Красюк, Ольга Петренко 90
ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Світлана Лупінович, Ірина Лапшина 102
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВЧИТЕЛЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Галина Ткачук, Володимир Стеценко 115
ТЕХНОЛОГІЯ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ: ПОНЯТТЯ, ОСОБЛИВІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ

SÉRIE “Technické vědy”

Микола Босий 127
ТЕРМОДИНАМІЧНА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ЦИКЛУ ТЕПЛООВОГО НАСОСА «ГРУНТ-ВОДА» НА ПРОПАНИ

Олексій Сезоненко, Віктор Алексеєнко 143
ПАЛЬНИКОВІ ПРИСТРОЇ ДЛЯ ОБЛАДНАННЯ ТЕРМІЧНОГО ПЕРЕРОБЛЕННЯ ВІДХОДІВ

SÉRIE “Právní vědy”

Олена Діденко 155
ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА ПЕРСОНАЛУ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ

Věda a perspektivy № 10(17) 2022

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

SÉRIE “Historické vědy”

Сергій Набока

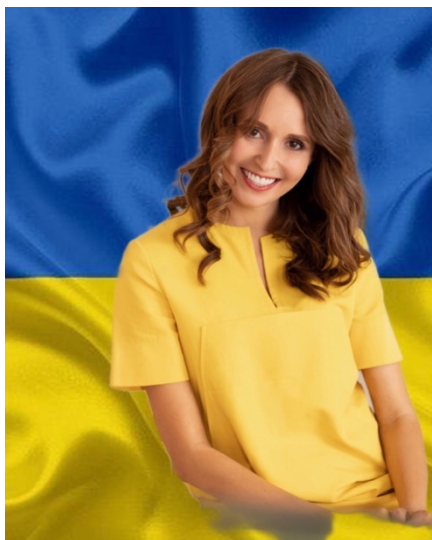
*ПРОЦЕСИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ
КОНТЕКСТ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*

164

Шановні колеги!

Прийміть щирі вітання та найкращі побажання із нагоди виходу, в умовах воєнного стану, чергового випуску мультидисциплінарного міжнародного журналу «*Věda a perspektivy*». Очевидно, що героїчна оборона України, прискорення євроінтеграційних процесів, у зв'язку з набуттям Україною офіційного статусу держави-учасниці ЄС, а, також, програма повоєнного відродження нашої держави, презентована Україною в м. Лугано (Швейцарія), інші перспективні проекти і програми відновлення України як суверенної, демократичної і правової держави з високотехнологічною економікою та потужним агропромисловим комплексом вимагає ґрунтовних теоретико-методологічних основ, а значить – кропіткої креативної праці молодих і досвідчених науковців.

Це число представленого видання є черговою перемогою науки незалежної України, що розвивається й зміцнюється, не зважаючи на всі нелегкі випробування, що постають перед дослідниками.

То ж, журнал продовжує виконувати важливу місію, надаючи читачам цінну інформацію з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір.

У виданні евристично цінними є матеріали щодо: дослідження показників діяльності будівельного бізнесу України, визначення проблем і перспектив його розвитку в умовах воєнного стану; предметно-порівняльного огляду та аналізу існуючих шляхів інвестування інновацій та досліджень країн-членів Європейського Союзу для підвищення ефективності створеного в ЄС єдиного науково-дослідного простору і забезпечення гідної участі ЄС у глобальній конкуренції; визначення сутті поняття адміністрування антикризової діяльності та обґрунтування особливостей системи адміністрування антикризової діяльності під час війни та локальних криз, з урахуванням національного законодавства України та ін.

Слава Україні! Героям Слава!

З повагою,
директор Видавничої групи «Наукові перспективи»,
кандидат наук з державного управління,
доцент

Ірина Жукова

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-10\(17\)-30-40](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-10(17)-30-40)

Вячеслав Мельник

*кандидат економічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0001-9223-8646>*

Олег Поліщук

*кандидат економічних наук, доцент,
Уманський національний університет садівництва
м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-9859-9001>*

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Анотація. В статті розглядаються питання актуальності проблем сталого розвитку в сучасних умовах з гармонічним досягненням таких цілей як висока якість навколишнього середовища, здорова економіка для всіх народів світу, задоволення потреб людей і збереження сталого розвитку протягом тривалого періоду. Визначено дискусійність в тлумаченні самого терміна «сталий» оскільки відсутність загальноприйнятого трактування пояснюється складністю, оскільки воно містить численні аспекти розвитку цивілізації та стосується майбутнього людства, яке має властивість розвиватися різнобічно й непередбачувано.

На сьогоднішній день, у визначенні майбутнього людства основну роль відіграє екологічний фактор. Вплив екологічного фактору на подальший розвиток суспільства стає все більше очевидним. Протягом найближчих десятиліть стає просто необхідними знизити в десятки разів середнє глобальне навантаження на навколишнє середовище, адже при сучасних темпах зростання населення і обсягів виробництва, при умові, навіть, що не допуститься зростання антропогенного впливу на біосферу – планеті загрожує екологічна катастрофа.

Незважаючи на високий рівень теоретичних розробок, їхню практичну цінність та досвід Європейських країн щодо формування сталого розвитку, необхідно відзначити, що засади сталого розвитку в Україні на рівні її регіонів залишаються недостатньо розробленими, що вимагає подальших досліджень.

Підкреслюється, що стратегічним напрямом розвитку регіональної політики сьогодні повинна стати реалізація нової, активної ролі регіону, як суб'єкта сталого розвитку. Використання нових можливостей глобалізації та створення локальних конкурентних переваг дозволяє регіонам не лише зміцнювати власний міжнародний конкурентний статус, а й сприяти підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки. Зазначається, що стратегія сталого розвитку буде змінюватися в залежності від соціально-економічної та політичної орієнтації держави, зовнішньоекономічної ситуації, але вона має стати основою забезпечення високої якості життя та здоров'я людей, їх екологічної та соціальної захищеності.

Ключові слова: сталий, розвиток, стратегія, навколишнє середовище, економіка, екологія, гармонія, природа, ресурси, регіони.

Viacheslav Melnyk

*Associate Professor at the Department of Economy and Socio-behavioral
Sciences Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*

Uman, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0001-9223-8646>

Polishchuk Oleh

*Associate Professor at the Department of Economy
Uman National University of Horticulture*

Uman, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-9859-9001>

CHARACTERISTICS OF MODERN PROBLEMS' IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF SUSTAINABLE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT IN UKRAINE

Abstract. The article considers the urgency of sustainable development in modern conditions with the harmonious achievement of goals such as high quality environment, healthy economy for all peoples of the world, a satisfaction the of the people's needs and sustainable development maintenance for a long time. It is determined the controversy in the interpretation of the term "sustainable" because of the lack of common interpretation due to the its complexity, as it contains many aspects of civilization and concerns the future of mankind, which has the ability to develop in many ways and unpredictably.

Today, the environmental factor plays a key role in determining the future of humanity. Its influence on the society's further development is becoming

increasingly apparent. In the coming decades, it will be necessary to reduce the average global burden on the environment, because at the current rate of population growth and production, assuming even the growth limitation of the anthropogenic impact on the biosphere - the planet is threatened by environmental catastrophe.

Despite the high level of theoretical researches, their practical value and experience of European countries in the formation of sustainable development, it should be noted that the principles of Ukraine's sustainable development, especially at the level of its regions, remain insufficiently developed, which requires further research.

It is emphasized that the strategic direction of regional development policy today should be the realization of a new, active role of the region as a subject of sustainable development. Using new globalization opportunities and creating local competitive advantages allows regions not only to strengthen their own international competitive status, but also to increase the level of competitiveness of the national economy. It is noted that the sustainable development strategy will change depending on the socio-economic and political orientation of the state, the foreign economic situation, but it should be the basis for ensuring a people's high quality of life and health, environmental and social protection.

Keywords: constant, development, strategy, environment, economy, ecology, harmony, nature, resource, regions

Постановка проблеми. Ідеї сталого розвитку були офіційно проголошені на Міжнародній конференції з навколишнього середовища і розвитку у Ріо-де-Жанейро (Самміт Землі) United Nations Conference on Environment and Development (Earth Summit), Rio de Janeiro у 1992 р. Ця конференція розглядала оточуюче середовище і соціально-економічний розвиток як взаємопов'язані і взаємозалежні галузі. У головному документі, прийнятому на цій конференції, "Порядку денному на ХХІ століття" (Agenda 21), що розглядався в якості програми всесвітнього співробітництва, сталий розвиток пов'язується з гармонічним досягненням таких цілей: висока якість навколишнього середовища, здорова економіка для всіх народів світу, задоволення потреб людей і збереження сталого розвитку протягом тривалого періоду [15].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема сталого розвитку за останні десятиріччя привернула увагу багатьох українських учених, серед яких такі вчені, як В. Боголюбова, Б. Буркинський, М. Бутко, З. Герасимчук, М. Грязев, Б. Данилишин, В. Загорський, В. Карамушка, Н. Мартинова Г. Марушевський, О. Навелєв, Д. Палехов, Т. Пепа, Л. Руденко, А. Садовенко, В. Удовиченко, Л. Чернюк, М. Шмідт, А. Шапарь, С. Шкарлет, О. Яценко та ін. Звісно, кожен із них має своє бачення, обстоює власну позицію. Невипадково Н. О. Мартинова зазначає, що тлумачення

самого терміна «сталий» спровокувало безліч дискусій. З огляду на це нині існує низка дефініцій словосполучення «сталий розвиток», визначення якого постійно вдосконалюється й доповнюється. Можна припустити, що відсутність загальноприйнятого трактування пояснюється складністю, оскільки воно містить численні аспекти розвитку цивілізації та стосується майбутнього людства, яке має властивість розвиватися різнобічно й непередбачувано. У цілому термін «сталий розвиток» походить від англійського – «sustainable development», де «sustainable» означає підтримувальний, тривалий, сталий, безперервний, а «development» – розвиток, розробка, створення, освоєння, побудова, удосконалення, зростання, формування, розширення та ін. Проте цей термін навіть в офіційно прийнятих перекладах з різних мов світу неоднаковий. Наприклад: з французької він перекладається як довготривалий розвиток, з італійської – заслуговуючий підтримки розвиток, з німецької та японської – тривалий розвиток, зі шведської – сталий розвиток, з норвезької – міцний розвиток[13].

Але, необхідно відзначити, незважаючи на високий рівень теоретичних розробок, практична цінність та досвід Європейських країн щодо формування сталого розвитку, в цілому по Україні та на рівні її регіонів мало використовуються а деякі аспекти проблеми залишаються недостатньо розробленими, що вимагає подальших досліджень.

Мета статті. В чергове підкреслити важливість сталого розвитку у сучасних глобалізаційних умовах розвитку світового господарства, окреслити загальні риси сталого розвитку України та необхідність активізації інноваційних процесів на рівні регіонів та країни загалом.

Виклад основного матеріалу. Сталий розвиток це – розвиток суспільства при якому людство отримує можливість для досягнення повного добробуту через об'єднання екологічних, економічних, і соціальних цілей, не перевищуючи допустимі межі впливу на довкілля [12].

Сучасна екологічна політика розглядається як інтегрований чинник сталого соціально-економічного розвитку України, що сприяє переходу до сталого розвитку економіки, впровадженню екологічно збалансованої системи природокористування та забезпечення екологічної безпеки. При цьому суттєво зростає суспільна значущість й авторитет науки, теоретичне обґрунтування стає необхідною умовою ефективності прийнятих державних рішень. Вона чим далі набуває рис соціального інституту, покликаною забезпечити стійкий розвиток суспільства, соціальну злагоду, його добробут і прогрес. Це передбачає підвищення вимог до методологічної складової наукових досліджень, пошуку нових світоглядних орієнтирів, які відповідають викликам сьогодення, осмислення сучасних наукових підходів і конкретних методів дослідження[16].

На сьогоднішній день, у визначенні майбутнього людства основну роль відіграє екологічний фактор. Вплив екологічного фактору на подальший розвиток суспільства стає все більше очевидним. Протягом найближчих десятиліть стає просто необхідними знизити в десятки разів середнє глобальне навантаження на навколишнє середовище, що припадає на одиницю ВВП, адже при сучасних темпах зростання населення і обсягів виробництва, при умові, навіть, що не допуститься зростання антропогенного впливу на біосферу – планеті загрожує екологічна катастрофа [1].

Державна політика щодо сталого розвитку повинна базуватися на таких основних принципах, які забезпечують [18, с. 20]: – збалансованість розвитку українського суспільства – паритетність економічного, соціального та екологічного складників, визнання неможливості тривалого розвитку суспільства в умовах деградації природного середовища; – екологічно та техногенно безпечні умови життєдіяльності населення; – затвердження гуманізму, демократії та загальнолюдських цінностей; – еколого-економічна збалансованість розвитку окремих регіонів та її узгодження із загальнонаціональними потребами.

Водночас з вичерпанням запасів невідновлюваних сировинних та енергетичних ресурсів зростає забруднення навколишнього середовища, а особливо водойм та атмосферного повітря, а означає це те, що Україна стоїть на порозі енергетичної катастрофи. Соціально-економічний розвиток, в першу чергу, має ґрунтуватись на забезпеченні нормального функціонування екосистеми та її компонентів [1].

Опираючись на визначення Комісії ООН та науковий аналіз, Г. Дейлі (автор інноваційної економічної теорії сталого розвитку, системно висвітленої в монографії “По́за зростанням: економічна теорія сталого розвитку” “англ. *Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development*”) логічно тлумачить термін “сталий розвиток” як: означення гармонійного, збалансованого, безконфліктного прогресу всієї земної цивілізації, груп країн (регіонів, субрегіонів), а також окремо взятих країн планети за науково-обґрунтованими планами (методами системного підходу), коли в процесі неухильного інноваційного інтенсивного (а не екстенсивного) економічного розвитку країн одночасно позитивно вирішується комплекс питань щодо збереження довкілля, ліквідації експлуатації, бідності та дискримінації як кожної окремо взятої людини, так і цілих народів чи груп населення, зокрема за етнічними, расовими чи статевими ознаками [10].

Сталий розвиток країни означає таке функціонування її народногосподарського комплексу, коли одночасно забезпечуються задоволення матеріальних і духовних потреб населення, що зростають, раціональне та екологічно безпечне господарювання й вискоєфективне використання природних ресурсів, підтримання сприятливих для здоров'я

людини природно-екологічних умов життєдіяльності, збереження, відтворення і примноження якості довкілля та природно-ресурсного потенціалу суспільного виробництва [5]. Для прийняття ефективних управлінських рішень щодо упровадження стратегії сталого розвитку важливе значення мають міжнародне оцінювання, яке показує відповідність діяльності держави певним принципам і показникам. Таке оцінювання визначаються за допомогою системи індикаторів, що якісно та кількісно характеризують процес переходу держави до екологічно зрівноваженого розвитку. Кожний індекс є середньозваженим показником, що розраховується на основі системи індикаторів. Міжнародні рейтинги є зручним інструментом для визначення місця країни у світовій системі координат. За допомогою світових досліджень можна подати та проаналізувати становище України в економічній, екологічній та соціальній сферах [3].

Отже, стратегічним напрямом розвитку регіональної політики сьогодні повинна стати реалізація нової, активної ролі регіону як суб'єкта сталого розвитку. Наукове забезпечення задач управління, узгодження критеріїв ефективності й соціальної захищеності, міжтериторіальної та ієрархічної взаємодії вимагають свого соціального й еколого-економічного системного дослідження з урахуванням політичних, міжетнічних, медико-біологічних, інформаційних та інших факторів сталого розвитку й, зокрема, розвитку відповідних теорій гармонізації інтересів сторін і т. д. [11].

На рівні країни регіоналізація означає укріплення економічних, політичних та інших зв'язків між областями. Враховуючи сучасні тенденції розвитку світового господарства, до процесу регіоналізації активно включаються як суб'єкти макрорівня (держави), так і мезорівня (національні регіони), що призводить до виникнення мегарегіонів та нових економічних регіонів відповідно. Формування нових економічних регіонів було теоретично обґрунтовано у 90-х рр. XX століття англійським економістом М. Кітінгом, який стверджує, що поняття нового регіоналізму об'єднує ряд різнорідних процесів, суть яких полягає в утворенні регіонів, що не пов'язані з офіційними кордонами та характеризуються високим конкурентним статусом [8].

Використання нових можливостей глобалізації та створення локальних конкурентних переваг дозволяє регіонам не лише зміцнювати власний міжнародний конкурентний статус, а й сприяти підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки. Сучасні дослідники глобалізації, розвиваючи сітьову парадигму, стверджують про втрату функцій регіону, як економічного та інституційного району в інформаційному суспільстві [9].

Протягом останніх 20 – 30 років у економічно розвинутих країнах світу накопичено значний досвід щодо використання різних інструментів державної підтримки економічного, соціального та екологічного розвитку. Загалом,

можна виділити такі поширені форми впливу держави на соціально-економічні процеси: цільові програми; державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку; установа особливих організаційно-правових режимів регулювання; сприяння в отриманні комерційних кредитів під державні гарантії; бюджетні інвестиції; створення економічних кластерів; маркетинг і просування територій; створення науково-технологічних парків; розвиток політики, спрямованої на трансферт технологій; розробка та реалізація спеціальних програм навчання; підтримка створення нових компаній; надання фінансової підтримки приватним компаніям [14].

Реалізація концепції сталого розвитку передбачає розробку принципово нової ресурсно-екологічної стратегії соціально-економічного розвитку держави в цілому, конкретного регіону, територіальної громади із визначенням таких пріоритетів: – перевага екології над економікою, ресурсно-екологічних критеріїв, показників і вимог над економічними; – раціональне поєднання ринкових і державних економічних та адміністративних інструментів і важелів регулювання ресурсно-екологічних відносин, тобто відносин між суспільством і природою; – оптимальне й взаємоузгоджене застосування методів галузевого і територіального управління природокористуванням та охороною навколишнього природного середовища, перенесення центру ваги й відповідальності за розв’язання ресурсно-екологічних проблем на місцеві органи влади й управління; – інтеграція ресурсно-екологічного й економічного підходів до розвитку і розміщення продуктивних сил у єдиний еколого-економічний підхід шляхом розробки та застосування в господарській діяльності еколого-економічних нормативів, показників, стандартів і вимог; – чітке визначення національних, регіональних і місцевих ресурсно-екологічних пріоритетів на “глибину” прогнозування соціально-економічного розвитку та основних напрямів розв’язання ресурсно-екологічних проблем[17].

На сьогоднішній день, для того, щоб перевести народногосподарський комплекс на модель сталого функціонування, потрібно розробити принципово нову стратегію соціально-економічного розвитку держави, та конкретного її регіону. Дана стратегія повинна ґрунтуватись на визначенні національних та регіональних пріоритетів по забезпеченню сталого розвитку; посиленні відповідальності за розв’язання основної маси проблем регіональних органів управління; раціональному поєднанні державних, ринкових, економічних та адміністративних важелів та інструментів для врегулювання соціально-економічних відносин; оптимальне та взаємоузгоджене застосування методів галузевого і регіонального управління соціально-економічним розвитком [2].

Основна частина населення і більшість виробничих потужностей сконцентровані в районах, де стан навколишнього середовища вже давно не відповідає екологічним нормам і є небезпечним для життя та здоров’я людей, тому зменшення навантаження на екосистему, що припадає на одиницю ВВП –

дуже важливе для України, адже виходить тривожна статистика, що при зменшенні чисельності населення – обсяг викидів шкідливих речовин зростає [7].

Серед основних напрямів, що сприятимуть підвищенню ефективності національного механізму природокористування та формуванню ефективної стратегії переходу до сталого розвитку, на наш погляд, слід вважати:

1. Екологізація способу життя, відтворення екологічно орієнтованих людських мотивів і факторів екологізації: стимулювання «екологізбалансованої» поведінки – формування попиту і потреби в екотоварах і товарах екологічного призначення для індивідуального споживання, екологічно орієнтованого способу життя, засобів для виробничої сфери та природних комплексів, утилізація відходів побутового і промислового характеру призначення.

2. Екологізація світогляду, формування масової екологічної культури, освіти й виховання майбутніх поколінь, екологізація духовної сфери життєдіяльності людини. Виховувати членів суспільства, які усвідомлюють необхідність збереження як регіональної, так і глобальної екологічної рівноваги та сприяють цьому.

3. Екологізація економіки, зростання її енергоефективності. Ця проблема стосується не тільки зниження енергомісткості галузей народного господарства, екологізації товарів й технологій, що сприяють економії матеріальних і енергетичних ресурсів при виробництві певних видів продукції, засобів перероблення відходів і побічних продуктів виробництва, засобів з екологізації технологічного процесу і виробництва.

4. Регламентація й захист національних екологічних інтересів у міжнародній політиці, контролювання процесів виробництва й обсягів «антиекологічної» продукції, тобто небезпечних товарів і послуг, з екологічної точки зору (харчові продукти, лікарські та косметичні засоби, у тому числі генно-модифіковані продукти). Актуальність цього напрямку зумовлена наявністю в політичній сфері механізмів, які блокують спроби подолати екологічну кризу – відбувається злиття економічного і політичного світів, при цьому етичні аспекти ведення бізнесу в цьому випадку вже не передбачаються як невід'ємні [4].

Висновки. Таким чином щоб стати повноправним членом світової спільноти Україна потребує активного впровадження та застосування засад сталого розвитку. Важливим кроком в цьому напрямі має стати розробка та ухвалення стратегії і тактики подальшого поступу України в цьому напрямку. Стратегія сталого розвитку буде змінюватися в залежності від соціально-економічної та політичної орієнтації держави, зовнішньоекономічної ситуації але вона має стати основою забезпечення високої якості життя та здоров'я людей, їх екологічної та соціальної захищеності.

Література:

1. Брижань І. А. Умови та чинники переходу України до моделі сталого розвитку. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2013. Вип. 1. С. 128 – 133.
3. Данилишин Б. Україна в міжнародних рейтингах сталого розвитку. *Економіка України*. 2008. № 7. С. 13–23.
4. Демченко Н. Проблеми й перспективи формування стратегії сталого розвитку України. *Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки»*. 2013. № 2. С. 53–56.
5. Деркач М. Концепт сталого розвитку як домінуюча ідеологія людської цивілізації у ХХІ ст. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2009. Вип. 3 (1). С. 185–191.
6. Долішній М. Актуальні завдання інтенсифікації соціально-економічного розвитку регіонів України. *Регіональна економіка*. 2005. № 2. С. 7–15.
7. Згуровський М. З. Оценивание устойчивого развития окружающей среды на субнациональном уровне Украины. *System Research & Information Technologies*. 2008. Вип. 47. С. 47 – 20.
8. М. Китинг. Новый регионализм в Западной Европе. *Логос*. 2003. № 6 (40). С. 67-116.
9. Клемешев А.П. Регион в условиях глобализации. *Вестник ВГУ. Серия Гуманитарные науки*. 2005. № 2. С. 22–38
10. Кошман О. В. Енергозбереження як важлива складова сталого розвитку [Текст]. *Вісник Сумського державного університету* [Текст]. 2008. № 2. Т. 1. С. 106–110.
11. Кушнарєва О. С. Методи оцінки стійкості розвитку регіону на прикладі Приморського Краю. *Проблеми сучасної економіки*. 2007. № 3. С. 267 – 270
12. Мариненко В. О. Вплив природних ресурсів України на сталий розвиток. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління*. 2014. Вип. 3. С. 101 – 108.
13. Мартинова Н. О. Правове забезпечення сталого розвитку сільських територій: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2016. С. 15–16.
14. Орел Ю. Л. Сучасні механізми державної підтримки економічного розвитку регіонів. *Теорія та практика державного управління* [Текст]. 2013. Вип. 3. С. 180–189.
15. Романко С. М. Принцип сталого розвитку у використанні природних ресурсів. *Dynamika Naukowych badan 2013 [Tekst] : Miedzynarodowej naukowopractucznej konferencji. Vol. 5. Prawo. Przemysl : Nauka I studia. S.42–47.*
16. Тацій В. Я. Методологічні проблеми правової науки на етапі формування правової, демократичної, соціальної держави. *Методологічні проблеми правової науки: матеріали Міжнар. наук. конф. (м. Харків, 13–14 груд. 2002 р.)*. Харків: Право, 2003. С. 3. С. 3–13.
17. Трегубчук В. Концепція сталого розвитку для України [Електронний ресурс]. *Вісн. НАН України*. 2002. № 2. С. 31–40. <http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/71110/07-Trehobchuk.pdf?sequence=1>
18. Федунь Ю. Шляхи забезпечення сталого екологічного – розвитку України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». 2009. № 657 С. 525–529

References:

1. Brizhan', I. A. (2013). Umovi ta chinniki perehodu Ukraïni do modeli stalogo rozvitku [Conditions and factors of transition of Ukraine to the model of sustainable development]. *Visnik Poltav's'koï derzhavnoï agrarnoi akademii - Bulletin of the Poltava State Agrarian Academy*, 1, 128 – 133 [in Ukrainian].
3. Danilishin, B. (2008). Ukraïna v mizhnarodnih rejtingah stalogo rozvitku [Ukraine in international rankings of sustainable development.]. *Ekonomika Ukraïni - Ukraine economy*, 7, 13–23 [in Ukrainian].

4. Demchenko, N. (2013). Problemi j perspektivi formuvannja strategii stalogo rozvitku Ukraïni [Problems and prospects of forming a strategy of sustainable development of Ukraine]. *Vseukraïns'kij naukovo-virobnichij zhurnal «Stalij rozvitok ekonomiki» - All-Ukrainian scientific and industrial journal "Sustainable economic development"*, 2, 53–56 [in Ukrainian].

5. Derkach, M. (2009). Koncept stalogo rozvitku jak dominantna ideologija ljuds'koï civilizacii u XXI st. [The concept of sustainable development as the dominant ideology of human civilization in the XXI century]. *Visnik Dnipropetrovs'kogo universitetu - Bulletin of Dnipropetrovsk University*, 3 (1), 185–191 [in Ukrainian].

6. Dolishnij, M. (2005). Aktual'ni zavdannja intensifikacii social'no-ekonomichnogo rozvitku regioniv Ukraïni [Actual tasks of intensification of socio-economic development of the regions of Ukraine]. *Regional'na ekonomika - Regional economy*, 2, 7–15 [in Ukrainian].

7. Zgurovs'kij, M. Z. (2008). Ocenivanie ustojchivogo razvitija okruzhajushhej srody na subnacional'nom urovne Ukrainy [Evaluation of sustainable environmental development at the subnational level of Ukraine]. *System Research & Information Technologies*, 47, 47 – 20 [in Ukrainian].

8. Kiting, M. (2003). Novyj regionalizm v Zapadnoj Evrope [New regionalism in Western Europe]. *Logos - Logos*, 6 (40), 67-116 [in Ukrainian].

9. Klemeshev, A.P. (2005). Region v uslovijah globalizacii [The region in the conditions of globalization]. *Vestnik VGU. Serija Gumanitarnye nauki - Herald of VSU. Series Humanities*, 2, 22–38 [in Ukrainian].

10. Koshman, O. V. (2008). Energozberezhennja jak vazhliva skladova stalogo rozvitku [Energy conservation as an important component of sustainable development]. *Visnik Sums'kogo derzhavnogo universitetu - Bulletin of Sumy State University*, 2, 1,106–110 [in Ukrainian].

11. Kushnareva, O. S. (2007). Metody ocenki ustojchivosti razvitija regiona na primere Primorskogo Kraja [Methods of assessing the stability of the development of the region on the example of the Primorsky Krai]. *Problemy sovremennoj jekonomiki - Problems of modern economy*, 3, 267 – 270 [in Ukrainian].

12. Marinenko, V. O. (2014). Vpliv prirodnihs resursiv Ukraïni na stalij rozvitok [Impact of Ukraine's natural resources on sustainable development]. *Naukovij visnik Akademii municipal'nogo upravlinnja. Serija: Upravlinnja - , Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Administration. Series: Management*, 3, 101 – 108 [in Ukrainian].

13. Martinova, N. O. (2016). Pravove zabezpechennja stalogo rozvitku sil's'kih teritorij [Legal provision of sustainable development of rural areas]. *Candidate's thesis*. Kiiiv [in Ukrainian].

14. Orel, Ju. L. (2013). Suchasni mehanizmi derzhavnoï pidtrimki ekonomichnogo rozvitku regioniv [Modern mechanisms of state support for the economic development of regions]. *Teorija ta praktika derzhavnogo upravlinnja - Theory and practice of public administration*, 3, 180–189 [in Ukrainian].

15. Romanko, S. M. (2013). Princip stalogo rozvitku u vikoristanni prirodnihs resursiv. *Dynamika Naukovyhs badan 2013 [Tekst] : Mizhzynarodovej naukowipracticznej konferenciji. Vol. 5. Prawo. Przemysl : Nauka I studia. S.42–47* [in Ukrainian].

16. Tacij, V. Ja. (2002). Metodologichni problemi pravovoï nauki na etapi formuvannja pravovoï, demokratichnoï, social'noï derzhavi [Methodological problems of legal science at the stage of formation of a legal, democratic, social state]. *Proceedings from: Mizhznarodna naukovopraktychna konferentsiia « Metodologichni problemi pravovoï nauki » – The International Scientific and Practical Conference « Methodological problems of legal science »*. (pp. 3-13). Harkiv: Pravo [in Ukrainian].

17. Tregubchuk, V. (2002). Konceptija stalogo rozvitku dlja Ukraïni [Concept of sustainable development for Ukraine]. *Visn. NAN Ukraïni - Visn. NAS of Ukraine*, 2, 31–40. Retrieved from <http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/71110/07-Trehobchuk.pdf?sequence=1> [in Ukrainian].